

THUNG LŨNG KHÔNG TÊN

Tiểu thuyết

(Nhà xuất bản Tổng hợp Sông Bé, 1989)

(Kỳ 9)

Một cái lều nhỏ căng mảnh vải nhựa phía trên nằm ở cuối thung lũng Khi. Trong lều là mấy cái ba lô vút lăn lóc bên cạnh hai cái xoong nhỏ và một cái đèn dầu hỏa. Ngay bên lều là một cái hố lớn khoét sâu vào lòng đất đỏ trông như một cái tổ dế không lồ.

Thọ từ dưới lòng hố bám đất trèo lên. Anh ta kéo một sợi dây, lôi từ dưới hố lên một xô đất nặng. Sau khi tháo dây, Thọ xách xô đi ra bờ suối. Ở đây, Sơn đang đứng dưới suối, hì hục đãi vàng,

Vừa đặt xô xuống, Thọ đã hỏi:

-Anh Sơn. Khá không?...

Sơn không trả lời. Anh ta lặng lẽ cầm máng và xách cái xô nhỏ đựng đá sỏi đã gạn được, đi lên bờ. Thọ trải một mảnh vải nhựa nhỏ xuống đất để Sơn dốc chiếc xô xuống. Hai người quỳ xuống, đưa tay gạt từng viên sỏi và chăm chú quan sát hồi lâu. Cuối cùng, cả hai ngẩng lên nhìn nhau bằng ánh mắt ngao ngán. Không nén được, Thọ bật lên một tiếng chửi đồng:

-Mẹ kiếp. Ba bốn ngày rồi mà vẫn thế! Chó má thiệt

Sơn cầm tấm vải nhựa, hất sỏi đá xuống suối rồi nói giọng chán nản:

-Có lẽ phải mở một hố khác thôi!

Thọ bực dọc định cầm xô đất mà anh ta vừa mang tới hất xuống suối. Nhưng Sơn đã ngăn lại:

-Cứ để đó... Thử vận may lần cuối coi!...

Họ đổ đất trong xô vào máng đãi và lại lội xuống suối. Trong khi Sơn cầm cúi đãi, Thọ đứng bên cạnh thở dài:

-Chắc không ăn thua đâu! Chỉ phí sức thôi anh ạ!...

Xô đất đã được đãi hết. Họ lại mang đá sỏi đựng trong xô lên bờ. Nhưng kết quả vẫn thế, không có lấy một mảy may hy vọng! Không nén được, Thọ ngòì phịch luôn xuống bờ suối:

-Cứ như thế này, biết lấy gì mà ăn đây? Hết tiền rồi.

Son cố tìm cách an ủi:

Cứ bình tĩnh. Tụi mình vẫn còn thời gian mà...

Thọ buồn bã:

-Mà có được tí nào đi nữa, chắc cũng chỉ đủ bỏ vào miệng thôi! Đồ ăn ở đây bán đắt kinh khủng, giá gấp năm bảy lần anh à.

Vừa nói, Thọ vừa rút trong túi ra một gói thuốc lá “Mai” và đưa cho Son một điếu:

-Gói thuốc này sáu trăm đó! Khủng khiếp chưa?

Hai người lặng lẽ châm thuốc. Thọ nói tiếp bằng giọng ân hận:

-Nghĩ lại mới biết mình dại!... Cứ tưởng đi là sẽ giúp được hai ông bà già. Ai dè...

Son gật đầu:

-Mày nói đúng đó. Như tao đây, cùng đường rồi mới phải đi. Còn mày gia đình yên ấm, lăn vô đây làm chi?

Thọ chua chát:

-Nhưng em đâu có biết. Khi rủ em đi, anh Phi nói nghe ngon quá. Anh nói: chỉ cần đến được đây thôi. Rồi sẽ tha hồ mà làm giàu. Cứ việc cầm xẻng xuống đất là hái ra bạc rồi! Giờ mới biết...

Son khẽ lắc đầu nói như đang tự nói với mình:

-Đâu có dễ dàng như vậy! Cái gì cũng có giá của nó cả.

Họ mang theo dụng cụ trở về lều với dáng vẻ bơ phờ. Khi họ đang rẽ lá bước ra khoảng trống nơi có căn lều của mình, Khải cũng đang nặng nề chống hai tay vào thành hồ để leo lên. Nhìn thấy họ đang đi tới, hắn dừng lại trong tư thế vẫn còn nửa người dưới hồ và nhìn vào mặt họ bằng ánh mắt đầy

hy vọng. Nhưng về mặt của Sơn và Thọ đã nói lên cái kết quả ngán ngàm của công việc. Khải đã hiểu hết. Không hỏi một câu, hắt thở hắt ra một cách bức dọc rồi gồng người trườn lên mặt đất và lăn luôn vào trong lều. Sơn và Thọ đi tới. Họ quẳng dụng cụ vào góc lều rồi cũng nằm xoài ra với dáng vẻ mệt mỏi.

Một lúc im lặng như thế trôi qua. Sơn hỏi:

-Còn anh Phi đâu rồi?

Khải vẫn ngửa mặt lên trời, đáp giọng cáu kỉnh:

-Đi kiếm cái ăn! Đói quá, không chịu nổi nữa!

Lại một khoảng im lặng nặng nề nữa trôi qua. Sơn ngồi nhồm lên nói với Khải và Thọ:

-Lát nữa, anh Phi về, anh em mình nên bàn nhau chuyển sang chỗ khác... Đào ở đây hông có ăn nhằm chi...

Thọ cũng ngồi dậy:

-Hay là tụi mình nhận làm thuê cho tụi thằng Lai “đầu nậu” đi. Ít nhất cũng ăn chắc mỗi tháng vài chục ngàn. Làm kiểu này ngán quá! Cứ như thế này, có khi chết đói!

Nhưng thằng đó ăn dữ quá! - Khải uể oải - Nó trúng bạc triệu mà chỉ thí cho người làm ba đồng bạc đủ để khỏi chết đói!

-Tôi đang lo là nếu không làm cho tụi nó, tụi mình sẽ còn bị chúng nó ép đủ kiểu cho coi. Thằng cha Lai có mấy thằng đàn em dữ lắm! - Thọ nói bằng giọng lo lắng.

Khải hùng hờ ngồi phất lên. Hắt trợn mắt:

-Thì chia đủ với tụi nó! Sợ gì?

Thọ đứng đĩnh:

-Sợ thì không sợ... Nhưng đây vô tụi đó cũng nguy hiểm lắm!

Khải hằm hè như đang nói với một kẻ thù vô hình nào đó:

-Đã dấn thân vô tới đây, chỗ nào mà không nguy hiểm? Nếu cần, thí

mạng với tội nó. Mày sợ thì cứ về đi!...

Cuộc cãi vã đang căng thẳng thì Phi xuất hiện sau một bụi cây. Trên tay hắn là mấy củ sắn còn dính đất. Bước đến bên cạnh lều, hắn ném phịch những củ sắn xuống đất và hát hàm nói với Thọ:

-Nướng mì ăn đi, chú em.

Trong khi Thọ nhóm lửa, Phi ngồi xuống. Hắn đưa ống tay áo lau mồ hôi và nói giọng bực dọc:

-Tao lần ra rẫy nhờ mì... Mấy thằng dân tộc rượt quá trời!

Vừa kể, Phi vừa thò tay vào túi áo, lấy ra một bịch thuốc rê. Hắn vắn một điệu sâu kèn rồi châm lửa. Khi hắn định bỏ thuốc vào trong túi, Khải đưa tay đỡ lấy và cũng quán cho mình một điệu. Phi quay sang hỏi Sơn:

-Tình hình sao?

Sơn lắc đầu, chán nản:

-Không có gì cả!

Phi cố lấy giọng tin tưởng:

-Phải kiên nhẫn chứ! Đó là do tội mình chưa gặp hên. Khi đã vô, nó vô bạc triệu liền hà!

Sau đó, hắn nói với cả bọn:

-Phải tin tưởng... Đó là bí quyết của thành công! Còn nếu tình hình vẫn không có gì sáng sủa, tội mình tính cách khác. Bây giờ cứ lót dạ tạm bằng mấy củ mì này. Chiều nay, tội mình ký nợ con mẹ Ba Béo. Xài một bữa đã để lấy sức...

Những củ sắn đã chín vàng. Thọ dùng que moi từ trong bếp ra. Cả bọn xúm lại, xuýt xoa ăn mà không đợi cho nguội hẳn. Mồ hôi và nhọ than vẽ thành những vệt nhem nhuốc trên những khuôn mặt đen sạm.

5

Buổi trưa.

Sơn chấp hai tay sau gáy, nằm ngửa mặt nhìn lên một khoảng trời xanh

lồng lộng ở giữa những tán lá, đang bồng bềnh những tảng mây trắng. Xung quanh khoảng trời ấy là những chiếc lá nhỏ đang chấp chới như bàn tay của ai đó đang vẫy một cách tuyệt vọng. Trên khuôn mặt nhem nhuốc của Sơn, đôi mắt u tối cứ nhìn như bị thôi miên vào cái màu trời xanh đến nao lòng ấy...

Bỗng nhiên, khoảng trời bình dị ấy bị nhòa đi trong một hồi tưởng. Trong đó, cũng vẫn là màu xanh nhưng xung quanh nó là một đường viền bằng những lá thông giống như một làn sương mờ ảo. Ở dưới những gốc thông có một đôi trai gái đang nằm dài bên nhau, ngửa mặt lên nhìn bầu trời lồng lộng trên đầu họ. Chàng trai là Sơn với đôi mắt trong sáng như mắt một cô gái. Anh đang mỉm cười mơ mộng với những suy tư thầm kín nào đó. Cô gái đang nằm bên cạnh anh mặc bộ đồ thun màu xanh có những đường viền trắng ở ống tay và cổ áo là Kim Anh - người đàn bà bây giờ đã là vợ của Tư Nghị. Ở trong mảng hồi tưởng này, Kim Anh trẻ hơn nhưng đôi mắt của cô ta thì vẫn thế - vừa lạnh lùng, vừa tràn đầy những dự vọng thầm kín...

Đang nhìn lên bầu trời, Kim Anh bỗng trở mình quay sang phía Sơn, hỏi bằng giọng nũng nịu:

-Anh đang nghĩ gì thế?

Vẫn giữ nguyên nụ cười mơ màng trên môi, Sơn lắc đầu:

-Đố em đoán được!...

Kim Anh choàng tay qua cổ Sơn:

-Ừ ừ... Em chịu thôi! Nào, anh nói cho em nghe đi!

Sơn tinh nghịch liếc nhìn Kim Anh:

-Anh đang tưởng tượng tới cái ngày hai đứa mình... tổ chức đám cưới!...

Câu nói chưa dứt, Kim Anh đã đẩy Sơn một cái và nguyền dài:

-Hứ... Nói dóc!

-Thiệt mà! - Sơn nói rồi quay hẳn sang phía Kim Anh - Còn em thì sao. Đã bao giờ em tưởng tượng ngày đó chưa?

Vẻ tươi tắn biến mất để nhường chỗ cho những nét trầm tư trên khuôn

mặt của cô gái. Cô ta ngồi hẳn lên, chống hai tay trên đầu gối và nhìn xa xăm vào đôi thông đang mờ dần trong hoàng hôn màu tím. Một lát sau, cô ta mới nói bằng giọng bỗng trầm xuống:

-Nhưng mà sống bằng cái gì chứ? Tại sao anh hồng nghĩ tới điều đó trước đây?...

Vẻ ngạc nhiên hiện lên trên khuôn mặt của Sơn. Anh chăm chú nhìn Kim Anh. Nhưng anh chưa kịp nói gì, cô ta đã nói tiếp. Vẫn bằng cái giọng buồn buồn như thế:

-Tụi bạn em vẫn chê anh: Làm nghề lái xe mà sống như sư!...

Sơn hỏi lại:

-Nghĩa là sao?

Kim Anh cười phá lên, ngắt lời Sơn:

-Vậy đó!... Vậy anh hãy tập làm quen với ý nghĩ đó trước khi nghĩ đến chuyện cưới. Hồng có tiền, sống bằng cái gì? Mà em thì hồng chịu được khổ đâu nghen!...

Phút hồi tưởng ấy đột ngột bị cắt đứt khi trên đầu Sơn bỗng vang lên giọng nói trầm trầm của Phi:

-Hồng có tiền thì phải xấp vô!... Nằm mơ mộng thì hết ngày đó.

Câu nói đó đã đưa Sơn quay về với thực tại. Anh mở choàng mắt và ngồi bật dậy. Xung quanh anh, vẫn là rừng với màu xanh vô tận và những hố đào giống như những vết lở loét trên một cơ thể khỏe mạnh. Phi đang đứng trước mặt anh. Hắn cười hềnh hếch:

-Dậy thôi mày.

Sơn nặng nề ngồi nhồm lên. Anh nhìn thấy cái lều đã được cuốn lại, để bên những chiếc ba lô và những dụng cụ đào đất. Khải và Thọ cũng đã ở trong tư thế sẵn sàng. Anh ngạc nhiên:

-Đi đâu bây giờ?

Phi thông báo bằng giọng đầy hy vọng:

-Tao với thằng Khải mới kiếm được một nơi. Cũng ngay gần đây thôi. Tụi mình đến đó thử xem.

Nói xong, hắn cúi xuống, xốc ba lô của mình lên vai:

-Đi, tụi bây. Hy vọng có thể sẽ khá hơn ...

Không hỏi thêm một lời nào nữa, Sơn nhồm dậy nhanh chóng gấp gọn mấy thứ đồ của mình rồi khoác cái ba lô lên vai. Họ nói nhau, đi khuất vào giữa những bụi cây dày đặc.

Cả nhóm cứ cắt rừng mà đi như vậy trong khoảng nửa giờ đồng hồ. Cuối cùng họ dừng lại ở một khoảnh rừng có dòng suối chảy quanh một quả đồi nhỏ tròn trịa. Đó là nơi mà Phi và Khải đã chọn. Trong khi Sơn và Phi cắm cọc dựng lều, Khải và Thọ hì hục mở một hố đào mới ngay bên cạnh. Dường như hy vọng đã tăng thêm cho họ sức lực. Phi trở lại tươi tỉnh hơn. Hắn nói đùa luôn miệng và vẽ ra những viễn cảnh tươi sáng, ý chừng để động viên mọi người.

Đến khoảng gần ba giờ chiều, những xô đất đầu tiên đã được moi lên. Nhưng sau khi xem xét, Phi quyết định đào xuống sâu hơn nữa. Dù sao so với cả bọn hắn cũng là người có kinh nghiệm nhất nên ý kiến của hắn đã được thực hiện một cách nghiêm túc. Khải và Thọ tiếp tục đào sâu hơn xuống những tầng đất đỏ. Khi hai người đã mệt, Phi và Sơn xuống đào thay...

Trong một phút nghỉ tay, Phi nhìn Sơn bằng ánh mắt không bằng lòng và hất hàm hỏi:

-Mày đang nghĩ gì thế?

-Thì sao? -Sơn ngạc nhiên hỏi lại.

-Trông cái mặt cứ như đưa đám! - Phi làu bàu - Hay là mày ngán rồi?

Sơn khẽ lắc đầu, nói giọng dăm chiêu:

-Ngán thì không ngán, nhưng không hiểu sao tôi cứ linh cảm thấy có một cái gì đó dữ dằn lắm...

Phi cười khẩy:

-Linh cảm!... Hóa ra là mày cũng mềm yếu vậy sao?

Son lắc đầu:

-Đó không phải là mềm yếu...

Phi nheo mắt nhìn Son:

-Ừa... Vậy mà linh cảm thấy cái gì?

Son dăm chiêu:

-Không hiểu sao nhưng trong suốt cả ngày hôm nay, tôi cứ cảm thấy nóng ruột hoài à? Lòng dạ cứ nóng như lửa đốt vậy...

Phi không thèm nghe hết câu. Hắn “xì” một tiếng như tiếng rần hổ rồi vớ xẻng đứng phất lên:

-Thôi, làm đi. Chỉ toàn có nói gở!

Son không nói gì thêm, lặng lẽ đứng dậy tiếp tục công việc. Trên đầu họ, vầng mặt trời tháng Ba đã nghiêng nghiêng trên rừng cây nhưng ánh nắng vẫn xói xuống gay gắt. Ở những chỗ trống - nơi mặt trời rọi được xuống mặt đất, hơi nước bốc lên mờ ảo làm cho cảnh vật rung rinh giống như một tấm gương mờ. Trong cái im lặng mênh mông của rừng, tiếng những nhát xẻng soàn soạt nghe thật xa lạ và cô độc làm sao! Nhưng có lẽ không ai trong số họ có thời gian để suy nghĩ về điều đó. Giống như những con đê bướng bỉnh, cả bọn mãi miết làm việc, mỗi lúc một đào sâu hơn nữa vào lòng đất...

(Còn tiếp)

Đức Dũng